

var af en saadan Natur, at enhver, der ser forstandigt og ædrueligt paa dette Spørgsmaal, maa kunne give ham Medhold i den.

Vesterager: Det kunde ikke falde mig ind at frakende de ærede Medborgere, som har sluttet sig til Foreningen „Den personlige Friheds Værn“ Intelligens. Det kan vel ikke nægtes, at Foreningen netop har skiltet med sin Intelligens, idet man har søgt at sætte Mænd i Spidsen, som havde et videnskabeligt Navn. Jeg skal som et ganske almindeligt, jævnt Menneske nok vogte mig for at frakende dem Berettigelsen til at føre dette Skilt, men paa den anden Side har man jo ogsaa Ret til at forlange noget af de Mennesker, som kommer og taler i Intelligensens Navn, og jeg synes, man kunde have ventet, at de havde haft et lidt videre Syn.

Jeg er fuldt ud enig med det ærede Medlem, der nu talte, i, at Kravet om Personlighedens Ret er noget uhyre stort. Man kan til enhver Tid rejse det Spørgsmaal: Hvor meget har Samfundet Ret til at gribe ind i den enkeltes personlige Frihed? Og ingen har stærkere end jeg hævdedet det moderne Krav om Personlighedens Ret. Men det, jeg sagde — det var egentlig Hovedsagen i mit Foredrag i Gaar —, var, at det var først, da det kom til at gaa ud over Spiritusen, at en Del af Befolkningen vaagnede og opdagede, at nu var Personlighedens Ret i Fare, nu var Friheden truet. Der er ved dette Spørgsmaal mange Hensyn at tage. Den Spiritustrafik, vi har haft i vort Folk, har været i høj Grad ødelæggende for Tusinder af Personligheder. Jeg har haft med mange Mennesker at gøre, som har været i Besiddelse af stor Intelligens og høj Dannelse, har haft store Eksaminer og dog er blevet Kæstebolde for den forfærdelige Plage, som Spiritusdrikningen har været. Det maa jeg have Lov til at fremhæve; for her staar min Erfaring dog imod de manges, som siger, at man udelukkende skal tage Hensyn til Personligheden. Man maa ogsaa tage Hensyn til, hvilken Samfundsfare der er knyttet til de forskellige Ting, her er Tale om.

Det glædede mig i øvrigt, at det ærede Medlem fremhævede, at „Den personlige Friheds Værn“ vilde være med i Ædruelighedsarbejdet. Man her maa jeg atter beklage, at man ikke har set det lidt før. Det kan ikke nægtes, at Ædruelighedsarbejdet er gaaet vældigt frem i de senere Aar dels paa Grund af Afholdsarbejdet, dels paa Grund af Forholdene i vort Folk.

Den Gang jeg for 30 Aar siden kom ind i Afholdsbevægelsen, var Arbejdet langt sværere, og der var langt større Trang til Hjælp fra den Side. Jeg synes, det er rigtig pænt, at de Herrer nu kommer, men det havde været rart, om de var kommet en lille Smule før, naar de nu endelig repræsenterer Dannelsen og Intelligensen.

Mit Standpunkt som Afholdsmænd er dette — det hævdede jeg ogsaa i mit Foredrag i Gaar —, at vi maa have et stort Flertal bag de forskellige Foranstaltninger. Thi jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at Forbud ikke er noget, der er særlig elsket for Tiden, og jeg tror ikke, det vil være heldigt at gennemføre gennemgribende Forbud, hvis der ikke staar vaagne Folk bag, som giver deres Tilslutning dertil og derigennem det moralske Rygstød, Forbudene maa have for virkelig at øve en opdragende Indflydelse paa Befolkningen. Ellers kan de i Virkeligheden virke demoraliserende i Stedet for opdragende, derved at en hel Del Mennesker vil føle sig forurettede ved dem og ikke vil bøje sig for dem, men tværtimod sætter en Ære i at omgaa dem. Hvis vi faar et Forbud, som et Flertal eller et stort Mindretal sætter en Ære i at omgaa, bliver det til Skade for Folket i Stedet for til Gavn. Derfor ønsker jeg aldeles ikke i særlig Grad Forbudsspørgsmaalet rejst. Men jeg kunde ikke tilbageholde de Bemærkninger, jeg i denne Henseende gjorde i Gaar, og jeg maa fastholde, at jeg synes, det var lidt utidigt af en saadan Kreds af Mennesker at knytte den personlige Frihed absolut sammen med Spiritustrafikken.

Jessen: Naar det ærede Medlem kræver et videre Syn af os, end han har lagt Mærke til, vi har, kan det være, det er, fordi Begreberne om, hvad der er et videre Syn, er saa forskellige. Hvis uheldede Mænd skulde afgøre det, kunde det være, at de vilde finde, at vort Syn var det videste. Det ærede Medlem var ligesom lidt inde paa at antyde, at vi fra vor Side vilde fremme Drikkeriet. Det ærede Medlem for Fredericia-Kredsen (L. Rasmussen) har allerede taget til Ord derimod, og jeg skal derfor blot sige, at det er en fuldkommen falsk Opfattelse, at vore Ønsker netop skulde gaa ud paa det. Det er saa langt fra Virkeligheden, som noget kan være. Jeg anerkender og har glædet mig over, at Ædrueligheden er gaaet fremad. Det ærede Medlem nævnede, at det var Afholdsmændenes Skyld, men var dog saa venlig